

EDUSKUNNAN VASTAUS 323/2010 vp

Hallituksen esitys laiksi Suomen metsäkeskuksesta

Asia

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksensä laiksi Suomen metsäkeskuksesta (HE 260/2010 vp).

Valiokuntakäsittely

Maa- ja metsätalousvaliokunta on antanut asiasta mietinnön (MmVM 29/2010 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavan lain:

Laki

Suomen metsäkeskuksesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Suomen metsäkeskus

Tässä laissa säädetään Suomen metsäkeskuksesta, jäljempänä *metsäkeskus*. Metsäkeskus on metsien kestävää hoitoa ja käyttöä sekä niiden monimuotoisuuden säilyttämistä ja metsiin perustuvien elinkeinojen edistämistä koskevia tehtäviä hoitava koko maan kattava kehittämis- ja toimeenpano-organisaatio. Metsäkeskuksen tehtävänä on metsiin perustuvien elinkeinojen edistäminen, metsiä koskevan lainsäädännön toi-

meenpano ja metsätietoihin liittyvien tehtävien hoitaminen.

Metsäkeskus on maa- ja metsätalousministeriön strategisessa ja tulosoajauksessa sekä sen valvonnan alainen.

2 §

Toiminnan rajaus

Metsäkeskuksen julkisia hallintotehtäviä ovat 8 §:ssä tarkoitetut tehtävät.

Metsäkeskuksessa voi olla 1 momentissa tarkoitettujen tehtävien hoitamisesta taloudellisesti, henkilöittäin ja toiminnallisesti eriytettyä liiketoimintaa, joka ei kuitenkaan saa vaarantaa metsäkeskuksen lakisääteisten tehtävien hoitamista eikä metsäkeskuksen puolueettomuutta.

2 luku

Metsäkeskuksen rakenne

3 §

Metsäkeskuksen rakenne

Metsäkeskuksessa on julkisen palvelun yksikkö, joka hoitaa 8 §:ssä tarkoitettuja tehtäviä, ja eriytetyn liiketoiminnan liiketoimintayksikkö.

Julkisen palvelun yksikkö muodostuu keskusyksiköstä ja alueyksiköistä. Metsäkeskuksessa on johtokunta ja jokaisessa alueyksikössä alue-neuvottelukunta.

Keskusyksikön toimipaikasta sekä alueyksiköiden lukumäärästä, toimialueista, nimistä ja päätoimipaikoista säädetään valtioneuvoston asetuksella. Metsäkeskuksen alueyksiköistä vähintään yksi on pääasiallisesti ruotsin- ja kaksikielisiä alueita varten. Sen kielilain (423/2003) 26 §:ssä tarkoitettu pääasiallinen työkieli on ruotsi.

4 §

Metsäkeskuksen johtokunta

Metsäkeskuksen johtokuntaan kuuluu yhdeksän jäsentä, joiden tulee edustaa metsäkeskuksen toiminnan kannalta keskeistä asiantuntemusta. Kullakin jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen, jota koskevat samat säännökset kuin jäsentä. Maa- ja metsätalousministeriö asettaa johtokunnan neljäksi kalenterivuodeksi kerrallaan ja määrää jäsenistä yhden puheenjohtajaksi ja yhden varapuheenjohtajaksi.

Johtokunnassa ovat edustettuina valtio, metsänomistajat, yritystoiminnan ja kehittämistoiminnan edustus sekä metsäkeskuksen henkilöstö. Jäsenistä yksi edustaa pääasiallisesti ruotsinkielisiä alueita. Johtokuntaa asettaessa on otettava huomioon maan eri osat ja alueellinen tasapuolisuus sekä metsäkeskuksen eriytetyn liiketoiminnan toimintaedellytykset suhteessa mahdolliseen kilpailevaan liiketoimintaan.

Johtokunnan asettamisesta, tarkemmasta kokoonpanosta ja muista johtokuntaa koskevis-

ta tarpeellisista asioista säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

5 §

Henkilöstön edustaja metsäkeskuksen johtokunnassa

Metsäkeskuksen johtokunnassa henkilöstöä edustavan jäsenen oikeudet ja velvollisuudet ovat samat kuin johtokunnan muilla jäsenillä. Henkilöstöä edustavalla jäsenellä ei kuitenkaan ole oikeutta osallistua esityksen tekoon metsäkeskuksen johdon valintaa ja erottamista, johdon sopimusehtoja, henkilöstön palvelussuhteen ehtoja eikä työtaistelutoimenpiteitä koskevien asioiden käsittelyyn.

6 §

Alueneuvottelukunta

Alueneuvottelukuntaan kuuluu seitsemän jäsentä. Kullakin jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen, jota koskevat samat säännökset kuin jäsentä. Alueneuvottelukunnan asettaa maa- ja metsätalousministeriö neljäksi kalenterivuodeksi kerrallaan. Alueneuvottelukunta valitsee keskuudestaan puheenjohtajan. Alueneuvottelukunnan jäsenen on edustettava alueyksikön toimialueen metsänomistajia ja muuta alueyksikön toiminnan kannalta keskeistä asiantuntemusta sekä alueyksikön henkilöstöä. Yksi alueneuvottelukunnan jäsenistä edustaa maakuntien liittoa ja yksi elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusta.

Alueneuvottelukunnan asettamisesta ja muista alueneuvottelukuntaa koskevista tarpeellisista asioista säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

7 §

Metsäkeskuksen johtaminen

Julkisen palvelun yksikköä johtaa johtokunnan alaisuudessa toimiva *johtaja*. Johtaja johtaa ja ohjaa keskusyksikön tuella alueyksiköiden

toimintaa. Liiketoimintayksikköä johtaa liike-toimintajohtaja johtokunnan alaisuudessa.

Johtajan tehtävänä on johtaa, valvoa ja kehittää metsäkeskuksen julkisen palvelun yksikön toimintaa sekä vastata resurssien tarkoituksenmukaisesta käytöstä keskusyksikössä ja alueyksiköissä sekä toiminnan tuloksellisuudesta tavoitteena metsätalouden edistäminen. Johtaja vastaa myös metsäkeskuksen johtokunnassa käsiteltävien asioiden, lukuun ottamatta eriytettyä liiketoimintaa, valmistelusta ja johtokunnan päätösten täytäntöönpanosta. Johtaja ei saa olla läsnä metsäkeskuksen johtokunnan kokouksessa silloin, kun siellä esitellään, käsitellään tai tehdään päätöksiä metsäkeskuksen liiketoimintaan liittyen.

Alueyksikössä on aluejohtaja, jonka tehtävänä on johtajan alaisuudessa johtaa, valvoa ja kehittää alueyksikön toimintaa sekä vastata alueyksikön toiminnan tuloksellisuudesta. Aluejohtaja vastaa myös alueneuvottelukunnassa käsiteltävien asioiden valmistelusta ja alueneuvottelukunnan 10 §:ssä tarkoitettujen päätösten täytäntöönpanosta.

Johtajan ja aluejohtajan tehtävistä sekä johtokunnan kokousten kokousmenettelystä säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

3 luku

Metsäkeskuksen tehtävät

8 §

Metsäkeskuksen tehtävät

Keskusyksikön tehtäviä ovat:

1) keskitetysti metsien kestävään hoitoon ja käyttöön liittyvistä suunnittelu- ja selvitystehtävistä sekä muusta vastaavasta metsiin perustuvien elinkeinojen, ilmasto- ja energiatavoitteiden, metsien monimuotoisuuden säilymisen ja metsätalouden muun ympäristönsuojelun edistämisestä vastaaminen; tehtävät liittyvät muun muassa kansallisen metsäohjelman laatimiseen ja toteuttamiseen;

2) metsätalouden valtakunnallisen yhteistoiminnan ja toiminnallisen yhteistyön edistäminen;

3) metsätaloutta edistävä koulutus, neuvonta ja tiedotus;

4) metsälaissa (1093/1996), metsätalouden rahoitusta koskevassa lainsäädännössä, Suomen metsäkeskuksen metsätietojärjestelmästä annetussa laissa (/), riistavahinkolaissa (105/2009), metsän hyönteis- ja sienituhojen torjunnasta annetussa laissa (263/1991), metsänhoitoyhdistyksistä annetussa laissa (534/1998), metsänviljelyaineiston kaupasta annetussa laissa (241/2002), puutavarannittauslaissa (364/1991), yhteismetsälaissa (109/2003), yhteisalueissa (758/1989), varainsiirtoverolaissa (931/1996) ja kirkkojärjestyksessä (1055/1993) metsäkeskukselle tai metsäkeskuksille annettujen tehtävien hoitamisen ohjaaminen ja valvonta sekä kumottujen maatilalain (188/1977), luontaiselinkeinolain (610/1984) ja porotalouslain (161/1990) mukaisten valtion saatavien turvaaminen puun myyntien yhteydessä mainittujen lakien nojalla muodostetuilta tiloilta;

5) metsätalouden ja metsien tilan ja kehityksen seuraaminen sekä niihin liittyvien esitysten ja aloitteiden tekeminen;

6) tehtäviin liittyvään kansainväliseen yhteistoimintaan osallistuminen;

7) muiden metsäkeskukselle tai metsäkeskuksille säädettyjen tehtävien hoitaminen sekä maa- ja metsätalousministeriön määrittämien metsäpolitiikan valmisteluun ja täytäntöönpanoon liittyvien tehtävien hoitaminen.

Alueyksikön tehtäviä ovat:

1) metsiin perustuvien elinkeinojen edistäminen yhteistyössä alueellisten ja maakunnallisten elinkeinotoimintaa edistävien organisaatioiden ja toimielinten kanssa;

2) alueellisten metsäohjelmien laadinta, seuranta ja toteuttamisen edistäminen;

3) metsien kestävään hoitoon ja käyttöön liittyvät suunnittelu- ja selvitystehtävät sekä muu vastaava metsiin perustuvien elinkeinojen, ilmasto- ja energiatavoitteiden, metsien moni-

muotoisuuden säilymisen ja metsätalouden muun ympäristönsuojelun edistäminen;

4) metsätaloutta edistävä koulutus, neuvonta ja tiedotus;

5) metsälaissa, metsätalouden rahoitusta koskevassa lainsäädännössä, Suomen metsäkeskuksen metsätietojärjestelmästä annetussa laissa, riistavahinkolaissa, metsän hyönteis- ja sienituhojen torjunnasta annetussa laissa, metsänhoitoyhdistyksistä annetussa laissa, metsänviljelyaineiston kaupasta annetussa laissa, puutavaranmittauslaissa, yhteismetsälaissa, yhteisaluealaisissa, varainsiirtoverolaissa ja kirkkojärjestyksessä metsäkeskukselle tai metsäkeskuksille annetut tehtävät sekä kumottujen maatilalain, luontaiselinkeinolain ja porotalouslain mukaisen valtion saatavien turvaamiseen liittyvät tehtävät puun myyntien yhteydessä mainittujen lakien nojalla muodostetuilta tiloilta;

6) metsätalouden ja metsien tilan ja kehityksen seuraaminen sekä niihin liittyvien esitysten ja aloitteiden tekeminen;

7) varautuminen metsätuhoihin ja pelastuslaissa (379/2011) tarkoitetun virka-apun antaminen;

8) muiden metsäkeskukselle tai metsäkeskuksille säädettyjen tehtävien hoitaminen.

Metsäkeskuksen julkisen palvelun yksikön tehtävien tarkemmasta järjestämisestä säädetään valtioneuvoston asetuksella.

9 §

Metsäkeskuksen johtokunnan tehtävät

Metsäkeskuksen johtokunnan tehtävänä on:

1) johtaa ja valvoo metsäkeskuksen toimintaa;

2) päättää metsäkeskuksen toimintalinjoista sekä neuvottelutavoitteista maa- ja metsätalousministeriön kanssa käytäviä tulosneuvotteluja varten;

3) päättää toiminta- ja taloussuunnitelmasta sekä vahvistaa vuotuinen talousarvio;

4) vahvistaa metsäkeskuksen työjärjestys;

5) tehdä maa- ja metsätalousministeriölle esitys alueneuvottelukuntien keskusyksikölle toimittamista esityksistä kestävä metsätalou-

den rahoitusta koskevan lainsäädännön nojalla myönnettävien valtion tukien kohdentamisesta eri toimenpiteille ja kyseisen määrärahan tarpeesta;

6) vastata siitä, että metsäkeskuksen varainhoidon ja kirjanpidon valvonta on asianmukaisesti järjestetty;

7) päättää kiinteistön, toimitilojen hallintaan oikeuttavien osakkeiden sekä muun arvoltaan merkittävän omaisuuden myynnistä ja ostosta, metsäkeskuksen toimivallan puitteissa omaisuuden kiinnittämisestä ja vakuuden antamisesta sekä muusta taloudellisesti merkittävästä asiasta;

8) vahvistaa metsäkeskuksen tilinpäätös ja hyväksyä toimintakertomus;

9) vahvistaa metsäkeskukselle tilitettävien metsänhoitomaksuvarojen käytön periaatteet;

10) tehdä esityksiä metsäpolitiikkaan kuuluvista kysymyksistä maa- ja metsätalousministeriölle;

11) käsitellä muut metsäkeskuksen toiminnan kannalta merkittävät asiat.

Johtokunta osallistuu tässä laissa tarkoitettujen julkisen vallan käyttöä koskevien asioiden hoitamiseen vain näiden tehtävien hoitoon tarkoitettujen varojen käytön osalta.

Metsäkeskuksen johtokunnan tehtävien tarkemmasta järjestämisestä säädetään tarvittaessa valtioneuvoston asetuksella.

10 §

Alueneuvottelukunnan tehtävät

Alueneuvottelukunnan tehtävänä on:

1) johtokunnalle kestävä metsätalouden rahoitusta koskevan lainsäädännön nojalla myönnettävien valtion tukien kohdentamisesta eri toimenpiteille ja kyseisen määrärahan tarpeesta tehtävän esityksen valmisteleminen;

2) alueellisen metsäohjelman hyväksyminen sekä ohjelman laatiminen, seuranta ja toteuttamisen edistäminen yhteistyössä metsäalan sidosryhmien kanssa;

3) alueyksikön, maakuntien liiton ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen strategisen yhteistyön linjoista päättäminen;

4) 3 kohdassa tarkoitettujen toimielinten ohjelmien valmisteluun osallistuminen;

5) aloitteiden tekeminen metsiin liittyvien elinkeinojen kehittämisessä;

6) esityksen tekeminen johtokunnalle alueyksikön toimialueella olevan maaomaisuuden käyttämisestä ja sellaisen lahjana tai testamentilla saadun omaisuuden tai sen tuoton käyttämisestä, joka on lahjan ehdon tai testamentin määräyksen mukaan osoitettu käytettäväksi alueyksikön toimialueella aiemmin toimineen metsäkeskuksista ja metsätalouden kehittämis-keskuksesta annetussa laissa (1474/1995) tarkoitetun metsäkeskuksen tai sitä edeltäneen tahon toimialueen metsätalouden edistämiseen tai muuhun vastaavaan toimintaan.

Alueneuvottelukunnan tehtävien tarkemmas-
ta järjestämisestä säädetään tarvittaessa valtio-
neuvoston asetuksella.

4 luku

Henkilöstö, henkilöstön kelpoisuusvaatimukset ja toimien täyttäminen

11 §

Metsäkeskuksen henkilöstö

Julkisen palvelun yksikköön kuuluvan henkilön palvelussuhde on työsuhde.

Keskusyksikössä on johtajan lisäksi tarpeellinen määrä muuta henkilöstöä.

Alueyksikössä on aluejohtajan lisäksi tarpeellinen määrä muuta henkilöstöä.

12 §

Metsäkeskuksen toimien kelpoisuusvaatimukset

Johtajan ja aluejohtajan kelpoisuusvaatimuksena on tehtävään soveltuva ylempi korkeakoulututkinto, hyvä perehtyneisyys metsätalouteen ja sitä koskevaan lainsäädäntöön, hallinnollisten tehtävien tuntemus sekä käytännössä osoitettu johtamistaito ja johtamiskokemus. Lisäksi johtajan johtamiskokemuksen edellytetään olevan monipuolista.

Johtavan esittelijän kelpoisuusvaatimuksena on tehtävään soveltuva ylempi korkeakoulututkinto, hyvä perehtyneisyys metsätalouteen ja sitä koskevaan lainsäädäntöön ja hallinnollisten tehtävien tuntemus.

Esittelijän ja alueyksikön tehtäväksi säädetyn lainsäädännön noudattamisen valvontaan liittyviä asioita hoitavan tarkastajan kelpoisuusvaatimuksena on perehtyneisyys metsätalouteen ja sitä koskevaan lainsäädäntöön sekä hallinnollisten tehtävien tuntemus.

13 §

Metsäkeskuksen toimien täyttäminen

Valtioneuvosto valitsee ja erottaa maa- ja metsätalousministeriön esittelystä johtajan. Maa- ja metsätalousministeriö myöntää johtajalle tämän pyynnöstä eron. Ennen valitsemista ja erottamista koskevaa esittelyä maa- ja metsätalousministeriön on pyydettävä asiasta metsäkeskuksen johtokunnan lausunto.

Maa- ja metsätalousministeriö valitsee aluejohtajan, myöntää hänelle eron ja erottaa hänet. Aluejohtaja valitaan metsäkeskuksen johtokunnan esityksestä. Ennen aluejohtajan valintaa johtokunnan on pyydettävä asiasta johtajan ja alueyksikön alueneuvottelukunnan lausunto.

Metsäkeskuksen julkisen palvelun yksikön toimiin nimittämisestä ja toimien täyttämisestä säädetään valtioneuvoston asetuksella.

5 luku

Toimivaltuudet, vastuut ja velvollisuudet

14 §

Julkisen vallan käyttö

Johtaja keskusyksikössä ja aluejohtaja alueyksikössä käyttävät ratkaisuvallaa 8 §:ssä tarkoitettujen tehtävien osalta julkisen vallan käyttöä koskevissa asioissa. Aluejohtaja alueyksikössä voi kuitenkin siirtää ratkaisuvallan tämän pykälän 4 momentissa tarkoitettulle toimihenkilölle silloin, kun kyse on 8 §:n 2 momentin

5 kohdassa tarkoitettuihin säädöksiin liittyvästä ratkaisuvallasta lukuun ottamatta Suomen metsäkeskuksen metsätietojärjestelmästä annettua lakia ja 8 §:n 2 momentin 5 kohdassa mainittuihin säädöksiin liittyviä valvonta- ja tarkastustoiminnan päätöksiä.

Tehtävät, jotka voivat sisältää julkisen vallan käyttöä, eivät kuulu johtokunnan eivätkä alue-neuvottelukunnan tehtäväalueeseen. Julkisen vallan käyttöä koskevia tehtäviä hoitava toimihenkilö saa osallistua metsäkeskukselle kuuluvien 8 §:ssä tarkoitettujen muiden tehtävien hoitoon edellyttäen, että näiden muiden tehtävien hoitaminen ei voi vaarantaa julkisen vallan käyttöä koskevien tehtävien hoidon riippumattomuutta ja puolueettomuutta.

Johtaja ja aluejohtaja ratkaisevat esittelystä 8 §:ssä tarkoitettuihin, julkista valtaa sisältäviin tehtäviin liittyvät hallintoasiat ja tämän pykälän 4 momentissa tarkoitettuja toimihenkilöitä koskevat henkilöstöasiat. Jos aluejohtaja siirtää 1 momentissa tarkoitettulla tavalla ratkaisuvaltaa, näin siirretyt asiat ratkaistaan esittelystä.

Keskusyksikön ja alueyksikön on vahvistettava ne henkilöt, jotka johtajan ja aluejohtajan lisäksi voivat 8 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettuja tehtäviä hoidettaessa käyttää julkista valtaa. Näitä toimihenkilöitä ovat ratkaisuvaltaa valtuutettuna käyttävä toimihenkilö (*johtava esittelijä*), hallintoasioita esittelevä toimihenkilö (*esittelijä*) ja tarkastuksia tekevä toimihenkilö (*tarkastaja*).

Edellä 4 momentissa tarkoitettua menettelyä, jossa vahvistetaan ne toimihenkilöt, jotka voivat käyttää julkista valtaa tehtäviensä hoitamisessa, säädetään valtioneuvoston asetuksella. Julkisen vallan käyttöä sisältävien tehtävien hoidon tarkemmasta järjestämisestä säädetään valtioneuvoston asetuksella.

15 §

Tehtävien hoidossa noudatettava menettely ja virkavastuu

Kun metsäkeskuksen julkisen palvelun yksikössä tai 29 §:ssä tarkoitettussa katselmustoimikunnassa hoidetaan julkisia hallintoteh-

täviä, sen on noudatettava, mitä hallintolaissa (434/2003), kielilaissa ja saamen kielilaissa (1086/2003) säädetään. Mitä viranomaisesta säädetään viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999), sovelletaan myös metsäkeskuksen julkisen palvelun yksikön toimintaan sen hoitaessa 8 §:ssä tarkoitettuja tehtäviä.

Johtajaan, aluejohtajaan ja 14 §:n 4 momentissa tarkoitettuihin keskusyksikön ja alueyksikön toimihenkilöihin sekä 29 §:ssä tarkoitettun katselmustoimikunnan puheenjohtajaan, varapuheenjohtajaan ja jäseniin sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä. Rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä sovelletaan myös metsäkeskuksen johtokunnan ja alue-neuvottelukunnan jäseniin, heidän henkilökohtaisiin varajäseniinsä ja toimihenkilöihin keskusyksikön ja alueyksikön varojen käyttöä koskevissa asioissa.

Metsäkeskuksen 8 §:ssä tarkoitettujen tehtävien hoidossa aiheutuneen vahingon korvaamisesta on voimassa, mitä julkisyhteisön ja virkamiehen korvausvastuusta sekä virkatoimessa aiheutuneen vahingon korvaamisesta säädetään vahingonkorvauslaissa (412/1974).

16 §

Asioiden ratkaiseminen eräissä tapauksissa

Johtaja voi ottaa ratkaistavakseen asian, joka 14 §:n 3 momentin mukaan kuuluu alueyksikön toimihenkilön ratkaistavaksi, jos kyseessä on laaja-alainen asiakokonaisuus, asia, jolla on laajaa merkitystä, yhtenäisen ratkaisukäytännön varmistamisen tarve, puolueettoman ja riippumattoman käsittelyn takaaminen tai asian ratkaiseminen on muun vastaavan syyn perusteella välttämätöntä tehdä keskusyksikössä.

Johtaja voi siirtää alueyksikössä vireille tulleen asian käsiteltäväksi toisessa alueyksikössä, jos siirrolla voidaan varmistaa kyseisen asian mahdollisesti vaatiman erityisasiantuntemuksen käytettävyyttä asian käsittelyssä tai siirto on tar-

koituksen mukainen muun vastaavan syyn perusteella.

Jos alueyksikön 8 §:n 2 momentissa tarkoitettujen tehtävien hoitamiseen liittyen alueyksikölle kuuluvan valvontaa, velvoitteiden asettamista tai oikeuden myöntämistä koskevan hallintoasian puolueeton käsittely voi ilmeisesti vaarantua sen vuoksi, että 8 §:ssä tarkoitettuja tehtäviä hoitava alueyksikkö on asiassa asianosaisena tai metsäkeskuksista ja metsätalouden kehittämis-keskuksesta annetussa laissa tarkoitettu alueyksikön toimialueella aiemmin toiminut metsäkeskus on ollut asiassa asianosaisena, aluejohtajan on siirrettävä asia ratkaistavaksi johtajalle. Tässä momentissa tarkoitettuun asian siirtoa koskevaan ratkaisuun ei saa hakea muutosta va-
littamalla.

17 §

Oikeuskelpoisuus ja oikeustoimikelpoisuus

Metsäkeskus voi saada nimiinsä oikeuksia ja tehdä sitoumuksia sekä hakea, kantaa ja vastata tuomioistuimissa ja muiden viranomaisten luona. Metsäkeskuksen puhevaltaa käyttää keskusyksikkö 8 §:ssä tarkoitettujen asioiden osalta ja eriytettyyn liiketoimintaan liittyen liiketoimintayksikkö. Johtaja voi siirtää puhevallan käyttämisen aluejohtajalle tai muulle julkisen palvelun yksikön toimihenkilölle, jos siirrolla voidaan turvata kyseisen asian mahdollisesti vaatima erityisasiantuntemuksen käytettävyys asian käsittelyssä.

Edellä 1 momentissa säädetystä poiketen metsäkeskus ei saa antaa sitoumuksia liiketoimintaa harjoittavan yhteisön puolesta eikä rahoittaa tällaisen yhteisön toimintaa ilman eduskunnan valtion talousarvion yhteydessä myöntämää valtuutusta ja maa- ja metsätalousministeriön erikseen antamaa lupaa.

18 §

Tilintarkastajan salassapitovelvollisuus

Tilintarkastajan salassapitovelvollisuudesta on voimassa tilintarkastuslaissa (459/2007) sää-

detyn lisäksi, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 23 ja 24 §:ssä säädetään.

6 luku

Ohjaus

19 §

Strateginen ja toiminnallinen ohjaus

Metsäkeskusta ohjaa maa- ja metsätalousministeriö. Metsäkeskus ja maa- ja metsätalousministeriö neuvottelevat vuosittain metsäkeskuksen toiminnalle asetettavista strategisista tavoitteista ja tulostavoitteista, jotka kirjataan vuosittaiseen tulossopimukseen. Keskusyksikkö vastaa alueyksiköiden strategisten ja toiminnallisten tavoitteiden sopimisesta ja kokoomisesta metsäkeskuksen tulosohtauksesta varten sekä yhteisiä toimintoja ja muita yksiköiden yhtenäisen toiminnan kannalta tarpeellisia toimenpiteitä koskevasta toiminnallisesta ohjauksesta.

20 §

Tiedonantovelvollisuus

Metsäkeskuksen ja sen tilintarkastajan on salassapitosäännösten estämättä annettava maa- ja metsätalousministeriölle ne välttämättömät tiedot ja asiakirjat, joita ministeriö sille säädettyjen tehtävien hoitamiseksi tarvitsee.

7 luku

Talous ja hallinto

21 §

Toiminnan rahoitus

Valtion talousarvioon otetaan vuosittain määräraha, josta metsäkeskuksen julkisen palvelun yksikölle myönnetään valtionavustusta sille 8 §:ssä säädettyistä tehtävistä aiheutuviin menoihin. Valtionavustukseen sovelletaan valtion-

avustuslakia (688/2001), jollei tässä laissa toisin säädetä.

Edellä 1 momentissa tarkoitettut menot rahoitetaan kokonaisuudessaan valtionavustuksella siltä osin kuin niistä ei peritä maksuja.

22 §

Valtionapuviranomainen

Tässä laissa tarkoitettujen valtionavustusten osalta valtionapuviranomaisena toimii maa- ja metsätalousministeriö.

23 §

Valtionavustuksen hakeminen

Metsäkeskus hakee julkisen palvelun yksikön käytettäväksi tässä laissa tarkoitettua valtionavustusta toimittamalla maa- ja metsätalousministeriölle valtionavustusta koskevan alustavan talousarvion ja esitykset tulostavoitteiksi seuraavalle kalenterivuodelle.

24 §

Varojen käytön valvonta

Maa- ja metsätalousministeriö valvoo metsäkeskuksen varojen käyttöä.

25 §

Varojen hoito ja käyttö

Metsäkeskuksen julkisen palvelun yksikölle myönnetty valtion tilintekijävarat on pidettävä erillään metsäkeskuksen muista varoista sen käytettävissä olevalla valtion maksuliikepankin tilillä. Varoja saa nostaa tililtä vain sitä mukaa kuin niitä käytetään tarkoitukseensa.

Metsäkeskuksen julkisen palvelun yksikölle myönnettyjen muiden kuin sen toimintaan tarkoitettujen varojen hoidossa ja tilittämisessä on noudatettava, mitä valtion talousarvion osalta säädetään tilintekijästä. Maa- ja metsätalousministeriö voi kuitenkin antaa tarkempia hallinnollisia määräyksiä siitä tilityksestä, jonka met-

säkeskus toimittaa maa- ja metsätalousministeriölle.

Metsäkeskuksen 8 §:ssä tarkoitettujen tehtävien hoitamiseen tarkoitettuja varoja ei saa käyttää eriytettyyn liiketoimintaan eikä muutenkaan niin, että toiminnan puolueettomuus ja riippumattomuus vaarantuisi 8 §:ssä tarkoitettujen tehtävien hoitamisessa. Metsäkeskuksen eriytetyn liiketoiminnan varoja ei saa käyttää metsäkeskuksen 8 §:ssä tarkoitettujen tehtävien hoitamiseen.

26 §

Suoritteista perittävät maksut

Metsäkeskuksen julkisen palvelun yksikkö perii suoritteistaan maksuja. Edellä 8 §:ssä tarkoitettuihin tehtäviin liittyvien suoritteiden maksullisuuden, maksujen suuruuden ja maksujen määräytymisen yleisten perusteiden, maksuista päättämistä koskevan toimivallan sekä maksua koskevan muutoksenhaun ja perinnän osalta noudatetaan, mitä valtion maksuperustelaissa (150/1992) säädetään.

Tarkemmat säännökset metsäkeskuksen julkisen palvelun yksikön suoritteiden maksullisuudesta annetaan maa- ja metsätalousministeriön asetuksella.

27 §

Kirjanpito ja tilintarkastus

Metsäkeskuksen kirjanpitovelvollisuudesta, kirjanpidosta, tilinpäätöksestä sekä tilintarkastajan riippumattomuudesta ja esteellisyydestä on soveltuvin osin voimassa, mitä kirjanpitolaisissa (1336/1997) ja tilitarkastuslaissa säädetään. Metsäkeskukseen sovelletaan, mitä eräitä yrityksiä koskevasta taloudellisen toiminnan avoimuus- ja tiedonantovelvollisuudesta annetun lain (19/2003) 6 §:ssä säädetään erilliskirjanpitovelvollisuudesta.

Tilintarkastajan valitsee metsäkeskuksen johtokunta neljäksi kalenterivuodeksi kerrallaan.

Metsäkeskus on valtiontalouden tarkastusviraston valvonnan ja tarkastuksen alainen.

Tilintarkastajan riippumattomuudesta ja tilintarkastuskertomuksen sisällöstä sekä muista kirjanpitovelvollisuutta koskevista tarpeellisista asioista säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

28 §

Lisäeläkejärjestelyt

Metsäkeskus voi palveluksessaan olevan henkilöstön ja näiden omaisten eläketurvan järjestämistä varten olla osallisena tämän lain voimaan tullessa voimassa olevissa lisäeläkejärjestelyissä. Näissä järjestelyissä voi olla jäseninä myös muita metsätalouden piirissä työskenteleviä työnantajia.

Maa- ja metsätalousministeriö vahvistaa 1 momentissa tarkoitetun eläkejärjestelyn säännöt järjestelyyn kuuluvien työnantajien esityksestä.

8 luku

Erinäiset säännökset

29 §

Katselmustoimikunta

Metsäkeskuksessa toimii katselmustoimikuntia, jotka suorittavat niille laissa osoitetut tehtävät.

Katselmustoimikuntaa varten on puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja sekä tarpeellinen määrä katselmustoimikunnan toimialuetta ja metsänomistajia edustavia jäseniä.

Katselmustoimikunta toimii nelijäsenisenä puheenjohtajan tai varapuheenjohtajan sekä alueyksikköä tai alueyksiköjä edustavan jäsenen, metsänomistajia edustavan jäsenen ja metsätalouden yritystoimintaa edustavan jäsenen ollessa läsnä. Katselmustoimikunnan jäsenet toimivat virkamiehen vastuulla. Metsänomistajalla on oikeus olla läsnä katselmustoimituksessa.

Katselmustoimikuntien lukumäärästä, toimialueista, toiminnasta sekä jäsenten valinnasta ja

kelpoisuusehdoista säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

30 §

Tarkemmat määräykset

Metsäkeskuksen julkisen palvelun yksikön työjärjestyksessä määrätään päätöksenteosta muissa kuin julkisen vallan käyttöä koskevista asioissa, keskusyksikön toimintayksiköistä, esimiesasemassa olevien toimihenkilöiden tehtävistä, sijaisuuksista, sisäisestä johtamisesta, sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä sekä muista sisäiseen hallintoon kuuluvista asioista. Metsäkeskuksen johtokunta vahvistaa työjärjestyksen.

9 luku

Voimaantulo

31 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tällä lailla kumotaan metsäkeskuksista ja metsätalouden kehittämiskeskuksesta annettu laki (1474/1995), jäljempänä *kumottava laki*.

Kumottavan lain säännöksiä lukuun ottamatta sen 10 §:n 2 momenttia sovelletaan Metsätalouden kehittämiskeskus Tapioon, jäljempänä *kehittämiskeskus*, 31 päivään joulukuuta 2014. Kumottavan lain 3 §:n 1 momentissa tarkoitetuista tehtävistä kehittämiskeskuksen tehtäviä ovat kuitenkin ainoastaan metsätalouden kehittämis- ja asiantuntijaorganisaationa toimiminen sekä palvelujen tuottaminen maa- ja metsätalousministeriölle ja muille tahoille.

32 §

Voimaan jäävä asetus

Metsäkeskuksista ja metsätalouden kehittämiskeskuksesta annettu asetus (93/1996) jää

voimaan kehittämiskeskuksen osalta 31 päivään joulukuuta 2014 lukuun ottamatta asetuksen 13 §:n 1 momentin 4 ja 6 kohtaa.

33 §

Kehittämiskeskuksen johtokunta

Siitä poiketen, mitä kumottavassa laissa säädetään kehittämiskeskuksen johtokunnassa edustettuina olevista tahoista, johtokunnassa on 31 päivään joulukuuta 2014 seitsemän jäsentä, joista yksi edustaa metsäkeskusta, yksi valtiota, yksi metsänomistajia, yksi metsäteollisuutta, yksi metsäalan yritystoimintaa, yksi kehittämiskeskuksen henkilöstöä ja yksi on perehtynyt organisaatioiden kehittämistoimintaan.

34 §

Varoja, velkoja, sopimuksia, velvoitteita ja sitoumuksia koskeva siirtymäsäännös

Tämän lain tullessa voimaan kumottavassa laissa tarkoitetut metsäkeskukset yhdistyvät metsäkeskukseksi. Metsäkeskukselle siirtyvät kaikki kumottavan lain mukaisten metsäkeskusten varat ja velat sekä sopimukset ja muut sitoumukset samoin kuin niistä johtuvat tai muut oikeudet ja velvoitteet. Metsäkeskukselle siirtyy se osa kehittämiskeskuksen varoista, veloista, sopimuksista, velvoitteista ja oikeuksista, joka liittyy Suomen metsäkeskuksen metsätietojärjestelmästä annetussa laissa tarkoitettujen tehtävien hoitamiseen sekä metsäkeskuksen tietohallinnon ja tietojärjestelmien kehittämiseen ja ylläpitoon. Omaisuuden siirtymisestä säädetään tarvittaessa tarkemmin valtioneuvoston asetuksella. Metsäkeskukselle siirtyvät myös sellaiset kehittämiskeskuksen tekemät sopimukset ja muut sitoumukset samoin kuin niistä johtuvat oikeudet ja velvollisuudet, jotka sopimuksen, toimeksiannon tai muun vastaavan synn perusteella liittyvät kumottavan lain mukaisten metsäkeskusten toimintaan tai jotka kehittämiskeskus on tehnyt näiden puolesta.

Jos syntyy erimielisyyttä varojen, velkojen, sopimusten, velvoitteiden ja oikeuksien siirtymisestä, maa- ja metsätalousministeriö ratkaisee asian.

35 §

Muuta lainsäädäntöä koskevat viittaussäännökset

Muulla laissa oleva viittaus metsäkeskuksista ja metsätalouden kehittämiskeskuksista annettuun lakiin tarkoittaa tämän lain voimaantulon jälkeen viittausta tähän lakiin.

Mitä metsäkeskuksesta tai metsäkeskuksista muualla säädetään, koskee tämän lain voimaan tultua metsäkeskuksen alueyksikköä. Kumottavan lain nojalla säädettyä metsäkeskusten toimialuejakoa sovelletaan kuitenkin silloin, jos jonkun oikeutta, etuutta tai velvollisuutta koskevan asian ratkaisemiseen vaikuttaa tämän lain voimaan tullessa voimassa ollut metsäkeskusten toimialuejako.

36 §

Henkilöstöä koskevat siirtymäsäännökset

Metsäkeskusten työsopimussuhteinen henkilöstö ja kehittämiskeskuksista siirtyviä tehtäviä pääasiallisesti hoitanut työsopimussuhteinen henkilöstö sekä vastaavat työsuhteiset tehtävät siirtyvät tämän lain tullessa voimaan metsäkeskukseen. Määräaikaisia tehtäviä hoitava henkilöstö siirtyy metsäkeskukseen määräaikaisen palvelussuhteensa keston ajaksi. Tehtävän siirtyminen samalla työssäkäyntialueella ei edellytä henkilön suostumusta. Metsäkeskuksissa ja kehittämiskeskuksessa työskentelevä edellä tarkoitettu henkilöstö siirtyy vanhoina työntekijöinä perustettavan metsäkeskuksen palvelukseen ja säilyttää siirtymähetkellä työsuhteeseen liittyvät oikeudet ja velvollisuudet sekä euromääräisen palkkansa.

Henkilöstön ja tehtävien siirtoon perustettavaan metsäkeskukseen sovelletaan työsopimuslain (55/2001) liikkeen luovutusta koskevia säännöksiä. Perustettava metsäkeskus ei

saa irtisanoa työntekijän työsopimusta pelkäs-
tään työsopimuslain 1 luvun 10 §:ssä tarkoitetun
liikkeen luovutuksen perusteella.

Metsäkeskuksen tulee sijoittaa henkilön teh-
tävä 1 päivänä tammikuuta 2012 alkavana kol-
men vuoden siirtymäaikana samalle työttömyys-
turvalain (1290/2002) 1 luvun 9 §:ssä tarkoi-
tetulle työssäkäyntialueelle, missä henkilö on
hoitanut tehtävänsä ennen tämän lain voima-
antuloa, ellei muuta sovita. Metsäkeskuksen avoi-
meksi tulevat tehtävät, tai jos toimen tehtävät
muuttuvat oleellisesti ja tilalle perustetaan uusi
toimi tai tehtävä, voidaan täyttää haettavaksi ju-
listamatta siirtyvällä henkilöstöllä, jos he an-
tavat toimen täyttöönsä suostumuksensa. Edellä
12 §:ssä tarkoitetut toimet voidaan johtajan ja
aluejohtajan tointa lukuun ottamatta ensimmäi-
sellä kerralla täyttää haettavaksi julistamatta
siirtyvällä henkilöstöllä edellyttäen, että toi-
meen valittava henkilö täyttää 12 §:ssä säädetty
toimen kelpoisuusvaatimukset.

37 §

Toiminnan järjestämistä koskevat siirtymä- säännökset

Metsäkeskuksen on saatettava toimintansa
julkisen vallan käyttöä sekä 8 §:ssä tarkoitet-
tujen tehtävien ja liiketoiminnan eriyttämistä
koskevien säännösten mukaiseksi 30 päivään
kesäkuuta 2012 mennessä. Liiketoiminta on
eriytettävä taloudellisesti kuitenkin vasta
31 päivään joulukuuta 2014 mennessä. Kumot-
tavassa laissa tarkoitettuna viranomaispäällik-
könä toiminut toimihenkilö tai maa- ja metsä-
talousministeriön määräämä toimihenkilö käyt-
tää alueyksikössä tämän lain 14 §:ssä tarkoitet-
tua ratkaisuvallaa julkisen vallan käyttöä kos-
kevissa asioissa siihen saakka, kunnes alue-
yksikkö on saattanut toimintansa tämän lain jul-
kisen vallan käyttöä koskevien säännösten mu-
kaiseksi, mutta kuitenkin enintään 30 päivään
kesäkuuta 2012.

Maa- ja metsätalousministeriö määrää ennen
tämän lain voimaantuloa henkilön toimimaan
väliaikaisena johtajana kunnes valtioneuvosto
on valinnut johtajan tämän lain mukaisesti.

Kumottavassa laissa tarkoitettu metsäkesku-
sen johtaja tai maa- ja metsätalousministeriön
määräämä toimihenkilö toimii alueyksikön väli-
aikaisena aluejohtajana siihen saakka kunnes
maa- ja metsätalousministeriö valitsee tässä lais-
sa tarkoitetun aluejohtajan.

Metsäkeskusten johtokunnat jatkavat väli-
aikaisina alueneuvottelukuntina tämän lain voi-
maan tullessa olevassa kokoonpanossaan siihen
saakka kunnes maa- ja metsätalousministeriö on
asettanut tämän lain mukaiset alueneuvottelu-
kunnat.

Metsäkeskuksissa tämän lain voimaan tulles-
sa vireillä olevat asiat siirtyvät vastaaville toimi-
valtaisille metsäkeskuksen alueyksiköille tai
keskusyksikölle siten kuin valtioneuvoston
asetuksella tarkemmin säädetään.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryh-
tyä toimenpiteisiin, jotka ovat tarpeen metsä-
keskuksen toiminnan käynnistämiseksi.

38 §

Verotusta koskevat siirtymäsäännökset

Kumottavassa laissa tarkoitettujen metsä-
keskusten yhdistymiseen metsäkeskukseksi nou-
datetaan soveltuvien osin tuloverotuksessa sulau-
tumista koskevia säännöksiä.

Edellä 1 momentissa tarkoitettua yhdisty-
misen yhteydessä ei ole suoritettava varainsiir-
toeroa luovutettaessa kiinteää omaisuutta tai
arvopapereita.

39 §

Muut siirtymäsäännökset

Tämän lain 3 §:n 1 momenttia, 7 §:n
1 momenttia, 17—20 ja 24 §:ää, 25 §:n
3 momenttia, 27 ja 28 §:ää sekä soveltuvien osin
4 ja 5 §:ää sekä 9 §:n 1 momenttia sovelletaan
2 §:n 2 momentissa tarkoitettuun eriytettyyn
liiketoimintaan vain 31 päivään joulukuuta
2014 saakka.

Metsäkeskuksen liiketoiminta on eriytettävä
kokonaisuudessaan metsäkeskuksen hoitamista
julkisista hallintotehtävistä sisältäen myös

EV 323/2010 vp — HE 260/2010 vp

17 §:n 1 momentissa tarkoitetun toimivallan ja vastuun eriyttämisen joulukuun 31 päivään 2014 mennessä.

Valtioneuvosto oikeutetaan muodostamaan kehittämiskeskuksen muusta kuin 34 §:n

1 momentissa tarkoitetusta siirtyvästä toiminnasta ja siihen liittyvästä omaisuudesta vuoden 2014 loppuun mennessä valtion kokonaan omistama ja sille palveluja tuottava yhtiö.

Helsingissä 22 päivänä helmikuuta 2011